

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Forum Competens Quæstionibus ex Universo Jure
selectis, atque ad praxin utilissimis illustratum, Seu
Tractatus Canonico-Civilis**

Friderich, Melchior

Ingolstadium, 1709

§. II. Quodnam sit Forum Competens Studiosorum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61662](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61662)

nais. *Jur. Camer. tit. 97. §. 2. ac alij.* Quæ sententia approbata fuit per Deputationis Recessum anno 1600. §. bey Unfern. Eodem Recessu §. 25. conclusum fuit, si quis immediatus cum suis ministris & subditis conveniatur, fundatam esse Camerae jurisdictionem. Nisi ministri subditique solum gravent nomine sui domini, ita ut ipsi non ex facto proprio condemnari, sed gesta ministrorum domino præstanda sint, ut habetur *cit. Recessu §. gleicher massen/ & cit. Ordinat. tit. 4. prin. Cothmann. l. c. n. 32. Schvvanmann. l. c. n. 9. Denais. l. c. §. 3.*

§. II.

Quodnam sit Forum Competens Studioforum.

SUMMARIUM.

354. *Studiofi conveniri non possunt nisi coram Rectore Magnifico, Episcopo, vel Domino loci.*
355. *Affertur ratio hujus privilegij.*
356. *Adversarios suos coram ipsorum Judice competente conveniunt.*
357. *Declaratur, quinam Scholarium & Studioforum nomine veniant.*
358. *Ut quis gaudeat Studiofi nomine & privilegio, requiritur, ut sit Matriculæ Universitatis insertus.*
359. *Et ut ad bonas Literas incumbat in Schola aliqua publica & approbata.*
360. *Nec vetitis se artibus tradat.*
361. *Gaudent hoc privilegio etiam illi, qui in patria sua & loco domicilij docent aut discunt.*
362. *Nomine Magistri, coram quo conveniendi sunt Studiofi, intelligitur Rector Magnificus & Senatus Academicus. Per Dominum intelligitur Princeps, cui Academia subjecta est.*
363. *Optio, quam habent Studiofi inter Dominum, Magistrum, & Episco-*

Episcopum, per se & seclusâ consuetudine non tollitur per Juramentum, quod præstant Academiæ.

364. Proponitur opinio negantium & affirmantium, Magistratui Academico competere Jurisdictionem Criminalem.
365. Videtur competere solum ex speciali privilegio Principum.
366. Conveniuntur Studiosi coram Rectore Magnifico etiam propter contractus alibi celebratos.
367. Et propter delicta alibi patrata.
368. Discutitur, quid tenendum sit circa negotia & lites cœptas ante Studia Literarum.
369. Studiosi, si ab Academia post contractum celebratum aut delictum perpetratum ad aliam Academiam migrant, à priore Rectore citari & revocari possunt.
370. Gaudent privilegio Fori per quinquennium, ex quo ab Academia abierunt.
371. Clerici Studiosi, si habent requisita ad gaudendum privilegio Fori Clericalis, non possunt citari & judicari à Rectore Academico Laico.
372. Privilegio Fori Academici gaudent etiam Uxores Professorum & Studiosorum.
373. Nec non Viduæ.
374. Item Liberi, quamdiu sunt in patria potestate.
375. Eodem gaudent Notarij Academicarum, Bidelli, Nuntij, Ostiarij. Quoad Magistros Exercitiorum, Typographos, Bibliopolas, Bibliopagos, & Famulos Academicorum, spectandæ sunt consuetudines, privilegia Principum, & conventiones cum loci Magistratu.
376. Privilegio Fori Academici non gaudent Fidejussores Academicorum.
377. Declaratur, quando hoc privilegium amittatur.
354. Inter Privilegia Scholarium seu Studiosorum, quæ magna sunt & multa, ita ut Petr. Rebuff. L. 2. de Privileg. Scholasticorum ea extendat ad centum & octoginta, Horat. Lucius tr.

de Privileg. Scholastic. ad centum, non minimum est Privilegium Fori, concessum ab Imperatore Friderico I. Ahenobarbo seu Barbarossa, in Authentica *Habita quidem super hoc diligenti*, lata in Comitibus apud Roncalias seu in Campis ad Padum haud procul Placentiam in Italia 1158. mense Novembri & relata ad tit. C. *Ne Filius pro patre*. Errant autem (ut hoc obiter dicam) Rebuff. Si-
 chard. ac alij, qui eam Friderico II. tribuunt: hic enim non nisi anno 1218. imperium cepit, Fridericus verò I. anno 1152. & illud demum anno 1190. finijt in Cydno Ciliciae flumine, quo submersus est, eamque Constitutionem fecit, ut dictum est, anno 1158. Igitur Scholares vi hujus Authenticae conveniri nequeunt coram ordinarijs, sed solum *coram Domino, vel Magistro suo, vel ipsius Civitatis Episcopo*, optione ipsis concessa, ut unum ex his, quem maluerint, eligant, coram quo conveniantur, cum alias in potestate Actoris sit, inter plures partis Reae Judices unum vel alium, quem velit, eligere pro excutiendo debitore ejusve bonis. *L. 2. §. Scævola 3. ff. de eo, quod certo loc. L. 19. in fin. & L. 50. ff. de Judic.* Panor. in *C. licet n. 36. & C. Dilecti. 10. de For. comp.* Bartol. in *L. ult. C. ubi in rem actio*. Quam de causa mercatores, licet ex consuetudine multorum locorum habeant suos Consules, qui fungi dicuntur jurisdictione ordinaria in causis ad mercaturam pertinentibus per ea, quae notat Salycet. in *L. ult. C. de Jurisdic. omn. Judic. n. 3.* conveniri nihilominus possunt coram Magistratu loci ordinario ad arbitrium creditoris. Stracha de *Mercatura tit. Quomodo in caus. merc. proced. p. 1. d. n. 7.* Matth. Coller. *p. 2. de Process. execut. c. 1. n. 52.* Si tamen Scholaris semel unum ex illis elegerit, non potest variare & reprobare, quod approbavit. *arg. L. in arenam. ff. de Testam. in offic.* tum quia per electionem semel factam jus acquiritur adversario, quod ei auferri nequit. *arg. L. hujusmodi §. Stichum. ff. de Legat. 1.* tum quod optione data regulariter non licet nisi semel optare. *arg. L. serv. ff. de Legat. 1.* tum denique quia malitijs hominum occurrendum est, quibus indulgeretur, si illi possent idem-
 idem-

identidem variare, & actorem eludere. *arg. L. 3. §. 1. ff. de eo, quod cert. loc. Rebuff. l. c. privileg. 153. v. ad hæc si semel.*

355. Rationem Imperator, quâ motus fuit, ad hoc privilegium concedendum, his verbis expressit: *Quis eorum non misereatur, qui amore scientiæ exules facti de divitibus pauperes, semetipsos exinaniant, vitam suam multis periculis exponunt, & à vilissimis sæpe hominibus (quod graviter ferendum est) corporales injurias sine causa perferunt.* De Professoribus, quibus idem privilegium, & à fortiori, concessum est, hanc insuper rationem affert, quòd eorum scientiâ totus illuminatur mundus, & ad obediendum Deo, & omnibus ejus Ministris vita subjectorum informatur: addens, se propterea dignum existimare, ut quadam speciali dilectione eos ab omni injuria defendat.

356. Itaque sicut Clerici, si observent ea, quæ juxta Tridentinum ad gaudendum Fori privilegio requiri dixi suprâ à n. 234. habent proprium Forum Ecclesiasticum, immunes à Seculari; ita pariter Studiosi, si Albo seu Matriculæ Academicæ adscripti sint, gaudent sui Fori privilegio, & coram alio Judice alióque in Foro conveniri non possunt. Quòd Fori privilegium inter cætera, quibus gaudent, esse præcipuum ait Mendo *de Jure Academico L. 3. q. 2. n. 7.* & pro illo semper acriter esse decertandum, ut servetur illæsum. Quòd si Studiosus est actor, forum Rei sequi debet: nisi super hoc aliqua Academia sit munita speciali privilegio, quali munitam esse Academiam Salmantinam testatur Mendo *l. c. n. 9.* vel, uti vult Alphons. de Escobar. *tract. de Pontif. & Regia Jurisdic. in Studijs General. c. 41. à n. 4.* Studiosus, quamvis agat, Rei tamen partes sustineat, nimirum si ab alieno Judice contra eum procedatur, aut aliquâ injuriâ sit affectus. Quin idem Mendo *n. 17.* absolutè asserit, quòd Studiosus actor possit suum adversarium trahere ad tribunal Academicum.

357. Verùm hæc in genere dicta, aliquantò accuratiùs expendenda, & explicanda sunt, cum varijs difficultatibus sint involuta.

voluta. Itaque dubitatur I. Quinam Scholarium nomine veniant, & quid requiratur, ut quis Scholarium privilegio, & præcipuè hoc, de quo agimus, Fori gaudeat. *Scholarium*, uti & *Scholasticorum*, verbum ambiguum esse liquet ex *L. ult. § tot. tit. C. de Privileg. Scholarum*, & notat ibi Cuiacius. Erátque olim vox *Schola* propria militiæ, diversæque ibi Scholæ dabantur, quæ erant quædam Collegia & Societates Militum, nimirum Equitum, Pedatum, Scutariorum, Sagittariorum, Clibanariorum &c. in quibus singuli in armorum usu exercebantur. Hinc illud Vegetij *L. 2. c. 21. per diversas cohortes & diversas Scholas milites promoventur*. Et passim in Codice Theodosiano & Justiniano de Scholis militiæ inermis, Scholis Fabricensium, Schola Societatis, Sacrarum Largitionum, & similibus agitur. De quibus plura Gutierrez *de Offic. Domus Augustæ L. 2. c. 14. & L. 3. c. 10. Filefac. L. 1. select. c. 3. Meursius in Glossar. Græco Barbaro V. Scholarij*. Literariam verò Scholam eam dicimus, in qua bonæ Literæ traduntur, addiscuntur, & exercentur. Eósque, qui in ea discendo se occupant, per antonomasiam *Scholares* vocamus. Et quamquam etiam ij, qui artem addiscunt equitandi, gladiandi, saltandi &c. *Scholares* nominentur, frequentius tamen hoc nomen ijs datur, qui *Scholam* Literariam cæteris nobiliorem frequentant. Olim quidem *Scholares* dicebantur, qui in *Schola* addiscebant; Scholastici verò, qui causas defendebant, & inter se disceptabant; ut patet ex *L. 2. C. Theodos. de Concussione Advocat. & Scholasticè dicere* etiamnum idem est, ac rem per controversiam disputare. Nihilominus *Scholasticorum*, *Scholarium*, & *Studiosorum* nomina usu passim recepto idem sonant.

358. Ut autem quispiam *Scholaris* nomine & privilegio gaudeat, certæ quædam conditiones requiruntur. Prima est, ut Albo seu Matriculæ Universitatis sit insertus, ut omnes DD. fatentur. Hanc conditionem suppleri non posse, nisi à Principe, ajunt Escobar *l. c. c. 32. à n. 3. & Mendo l. c. q. 8. n. 58.* eò quod Leges & Statuta Principum Academies fundantium de ea extent,

tent, & legis revocatio & dispensatio ad solum Principem spectet. *L. 9. C. de Legib.* Imò censet Escobar, hanc dispensationem concedi, & defectum inscriptionis, quam *Immatriculationem* dicimus, suppleri non posse à SS. Pontifice; eò quòd illa respiciat temporalem gubernationem Academiae, & non singulos Studiosos, ac quoad regimen politicum & temporale soli Principi territoriali subjecta sit Academia. Sed cùm faciliè fieri possit, ut quis per errorem & oblivionem Albo Academico non inscribatur, ac nihilominus Scholaris ab Academia agnoscat, talémque se quoad reliqua gerat, non apparet, quomodo tunc iste defectus obesse ipsi possit, tam quoad hoc aliáque privilegia, quàm quoad jus petendi examen, & Gradum Literarium.

359. Secundò requiritur, ut ad Literarum Studia incumcat in Studio, ut vocant, Generali & Academia approbata. Bald. *in proem. Digest. S. & hæc tria n. 10. prim. Lectur.* Petr. Gregor. *L. 18. de Republ. c. 1. à n. 3.* Barbosa *de potest. Episc. alleg. 56. à n. 21.* Et, ut Scholas frequentet discendi gratiâ. Salicet. *in cit. Auth. Habitâ n. 30.* Pacius *ibid. c. 4. n. 10.* Rebuff. *de privil. Scholast. privil. 141. & seq.* Horat. Lucius *eod. tr. privil. 73.* Besold. *Dissertat. de Studios. c. 2. arg. L. Si duas 6. S. 4. ff. de Excusat. L. 1. C. de Collegiat. L. Qui sub prætextu C. de SS. Eccles.* Censet quidem cum nonnullis Ummius *disput. 4. ad Process. Judic. th. 12. n. 63.* si quis privato Marte non inutiliter militet, ipsum non temerè ab hoc privilegio excludendum esse, cùm illo gaudeant Licentiati adhuc in Academijs commorantes, quamvis publicas lectiones non amplius frequentent. Sed hoc multis, & benè, confutat Mendo *l. c. n. 62.* certúmque esse non immeritò existimat, eos, qui Academiam non frequentant, neque in foro externo nec in conscientia gaudere privilegij Studiosorum: eò quòd mens Imperatoris, & Principum nullatenus fuerit aut sit, ea concedere privatos intra Lares discuntibus, sed solum illis, qui publicis & Scholis & Magistris dant operam: quia aliàs cessaret ratio ac finis, quem illi sibi in erigendis Academijs præfixerunt, nimi-

rum ad hæc publica Literarum emporia tam subditos quàm ex-
 teros attrahendi, honorem artibus & splendorem Universitatibus
 conciliandi, per Professores publicâ auctoritate & iudicio selectos
 Juventutem instituendi, eamque per concursum & æmulatione
 plurium, per varias easque publicas ac solemnes literarias exer-
 citationes, examina, Graduúmque collationem accendendi ad ex-
 colendum doctrinâ animum &c. Cæterùm notant Pacius *in cit.*
Authent. c. 9. n. 4. & Matth. Stephani *L. 3. de Jurisdict. p. 2. c. 10. n.*
9. cum Authentica sit generalis, atque adeò ad omnes Scholares
 pertineat, privilegium ibi concessum non limitari ad Universita-
 tes, sed extendi ad omnes Scholares, etiam ubi nullus est Uni-
 versitatis Rector. Ex qua sententia consequens est, quòd privi-
 legio Fori gaudeant & à jurisdictione Magistratûs Civici exempti
 sint etiam illi, qui in Gymnasijs & Lyceis, quæ veræ Universi-
 tates & Academiæ non sunt, literis dant operam.

360. Tertiò requiritur, ut bonis literis, non arti alicui fur-
 væ & illicitæ, v. g. Necromantiæ, se impendant. Cùm perdant
 privilegia, qui vetitæ hujusmodi arti se addicunt, ut tradunt Sa-
 licet. *in cit. Auth. n. 2. § 11.* Bald. *ibid. n. 27.* Horat. Lucius *tr.*
de privil. Schol. in fin. Rebuff. *eod. tr. privil. ult.* Petr. Gregor.
l. c. c. 7. v. vult. Adhibenda tamen est distinctio cum Escobar *l. c.*
c. 32. n. 64. & dicendum, si quis bonis simul malisque artibus se im-
 pendat, non eo ipso privatum esse Scholarium privilegijs, quam-
 vis privandus sit; nullâ verò ratione illis gaudere, si malas dunta-
 xat tractet. Addunt Ummius *l. c.* ac alij, illos quoque indignos
 hoc Fori privilegio esse, quibus, ut ajunt cum Oldendorpio, li-
 teræ plus in patinis quàm in paginis sapiunt. Quin eos, qui Ma-
 triculæ adscripti Scholas quidem frequentant, & lectionibus as-
 sistunt, non tamen addiscendo, sed perstrependo, confabulando,
 ac alios interturbando, ait Mendo *l. c. n. 65.* peccare mortaliter,
 & nullo Studiosorum privilegio gaudere. Quod ne nimis rigi-
 dum sit, intelligendum est de casu, quo grave damnum aut inju-
 ria alijs inferretur per petulantiam frequenter aut cum contemptu
 aliorum, præcipue Professorum, exercitam.

361. Dubitatur II. An tantum illi hoc Fori privilegio gaudeant, qui extra patriam docent aut discunt, seu Studiorum causa peregrinantur. Ita quidem affirmat Pacius *l. c. c. 4. n. 8.* quod dictus Imperator illud concedat ijs, *qui causam Studiorum peregrinantur, & amore scientia exules facti sunt.* Sed longè verius est, nec consuetudo dubitare permittit, eos quoque gaudere, qui in sua patria, v. g. Ingolstadij, docent, aut discunt. Umm. *l. c. n. 64.* Matth. Stephani *de Academ. c. 5. n. 34.* Hunnius *in cit. Auth. Habita c. 1. q. 5.* Carpz. *L. 2. Respons. Jur. Saxon. respons. 32. n. 20.* Limnæus *de Jure Publ. L. 8. c. 9. n. 50.* Cùm certum sit, rationem Constitutionis, quæ affertur *in cit. Auth. V. Dignum,* convenire etiam in patria degentibus. Et quanquam isti non eadem, quæ peregrini, pericula & sumptus fubeant, non tamen ista, aut certè non sola, causam Constitutioni dederunt, sed maximè utilitas ac ornamentum, quod Reipublicæ ab illis accedit, & labores, quos ipsi pro ea suscipiunt. Accedit, quod Imperator respexit ad majorem numerum eorum, qui tum temporis non eam commoditate literis operam dare poterant in patria, sed peregrinari cogebantur. Quo ipso tamen Studentes vel Docentes in patria neutiquam excludere voluit, ut notat Limnæ. *l. c. Quemadmodum à privilegijs, quæ alijs certi Statûs aut Ordinis hominibus, v. g. Nobilibus, Religiosis, Militibus, data sunt, non excluduntur particulares quædam personæ, in quibus una alterave ratio concessi privilegij cessat.*

362. Dubitatur III. Quis nomine *Magistri & Domini,* coram quo conveniri Studiosos posse asserit Imperator, intelligatur. Multa hîc inter DD. disceptatio est, ut videre licet apud Gloss. Bald. Salycet. Pac. Oldendorp. Sichard. Donell. Rebuff. ac alios *in cit. Auth. & Petr. Gregor. L. 32. Syntagm. c. 8. & L. 18. de Republ. c. 10. & L. 4. de Appell. c. 13. n. 1.* Scip. Gentil. *L. 3. de Jurisd. c. 17.* Petr. Heig. *p. 2. q. 11. n. 3.* Horat. Lucium *privil. 64.* Rebuff. *privil. 152.* Zasium *in L. si convenerit. ff. de injur. n. 22.* Quamvis *Magistri* nomine intelligatur quicumque Præceptor,

ceptor, adeò ut etiam Doctor Juris, qui docet, vocetur Magister *L. qualem 19. §. 2. ff. de Receptis, qui arbitr. recep.* Et Magistros, seu Doctores, & Præceptores, jurisdictionem in suos Studiosos habere tradant Bald. *in cit. Auth. n. 58.* & Salycet *ibid. n. 23.* Imperator tamen hoc nomine vel solum Rectorem Academiæ intellexit, ut volunt Scipio Gentil. *l. c. Umm. l. c. n. 65.* ac alij; vel certè per Statuta & consuetudinem tota jurisdictione Reçtori, & toti Senatui Academico, ubi ad hunc causa defertur, vel ob gravitatem deferenda est, attributa fuit. Gilken *in cit. Auth. n. 62.* Matth. Stephani *L. 3. de Jurisd. p. 2. c. 10. n. 6.* Equè controversum est, quis sit ille *Dominus*, ad quem juxta *Auth. Reus Scholaris* causam trahere potest. Accurf. *ibi*, & Pac. *q. 9. n. 3.* ac teste Ummio, communis DD. censent, *Dominum & Magistrum* pro Synonymis ab Imperatore fuisse posita, ac per *Dominum* significatum Magistrum. Sed obstare videtur particula disjunctiva *vel*, quâ sicut distinguitur Episcopus loci à Magistro, ita ab isto *Dominus*. Sic enim textus habet: *eos coram Domino, vel Magistro suo, vel ipsius Civitatis Episcopo (quibus hanc jurisdictionem dedimus) conveniat.* Neque textus extat, quo *Domini* nomine Præceptor veniat. Unde idem Ummius existimat, *Domini* nomen hîc denotare Magistratum, in cujus Civitate Coetus docentium & discipulorum vivit: malè omnino (saltem si loquamur de consuetudine, quæ tamen Authenticam illam interpretatur) si nomine Magistratus intelligit Magistratum Civium, & non solum Principem, cui Civitas & Universitas subjecta est.

363. Notant verò communiter DD. privilegium optionis seu electionis inter *Dominum*, Magistrum, & Episcopum, ab Imperatore concessum Scholaribus, tolli per juramentum, quod Reçtori, dum ad Universitatem accedunt, præstant, nec isto semel emisso declinari ejus forum amplius posse. Unde Stephani *l. c. n. 9.* & Sichard. *in cit. Auth. n. 17. in fin.* per ista juramenta Authenticæ & sic privilegij Studiosorum multum derogari assentunt. Verum refragantur Ummius *cit. n. 65.* Mendo *l. c. q. 10.*

n. 74. ac alij, ajuntque, his juramentis majorem subjectionem non promitti Universitati & Reſtori, quam debeatur illis ſecularibus, ac idcirco nihil detrahi privilegio Authentica. Ratio dari poteſt: quia ad ea, ad quæ aliunde jam tenemur, novò vinculo & arctius per juramentum aut votum obſtringi poſſumus, juxta Covarr. in C. *quamvis pactum* p. 1. q. 7. in ſin. Cajetan. 2. 2. q. 88. art. 5. dub. ult. Suar. tom. 3. de Religione L. 2. c. 18. Vaſq. 1. 2. q. 72. art. 6. diſp. 98. c. 3. n. 7. ac communem Theologorum: nec propterea ad plus & extenſivè magis tenemur, ſed ſolum, ut loquuntur, magis intenſivè. Nec ex eo, quòd Domino territoriali, ſeu domicilij, juramentum ſubjectionis & fidelitatis præſtamus, coram ipſo ſolo & non etiam coram alio conveniri poſſumus. Nec juramentum ad non cogitata extenditur: multò minus aufert, quæ Jure communi conceſſa ſunt. Hæc licet de ſe vera ſint, ſemper tamen conſuetudo attendenda eſt, quæ ſicut Leges, ita & Juramenta interpretatur.

364. Dubitatur IV. Utrum hoc privilegium Scholarium ad omnes omnino cauſas etiam criminales ſe porrigat; an verò ſolum ad civiles. Ad criminales quoque porrigendum cenſent Gloſſ. *ibi V. ſi litem*. Bart. n. 4. in ſin. Horat. Lucius l. c. *privil.* 65. § 69. Clarus L. 5. *Sentent.* §. ſin. q. 35. n. 23. Mendo l. c. q. 2. n. 8. teſtans de communi DD. Eſcobar l. c. c. 40. n. n. 2. ubi ait, contrariam Hiſpanorum legem L. 2. tit. 31. *partit.* 2. fuiſſe abrogatam conſuetudine & Pontificijs ac Regijs conſtitutionibus. Rationem dant: quia nomine *Litis* ac *Negotij*, quorum meminit Authentica, etiam criminales cauſæ veniunt, ut dixi ſuprà n. 316. Multis alijs rationibus hanc opinionem ſtabilit Scipio Gentilis L. 2. de *Jurisdic.* c. 17. quamvis poſtea, ſed abſque lege, id reſtringat ad inſimum meri Imperij gradum. Contrarium ſuſtinent, ſolumque in Civilibus Academico Magiſtratuſi jurisdictionem in Studiosos, & hiſ Fori privilegium competere, contendunt cum Bald. Angel. Paul. de Caſtro, Cujac. in *cit. Auth. circa fin.* Sichard. n. 20. Pacius n. 13. Lucas de Penna in L. 2. C.

Pp

de

de Privileg. Scholar. Jason in L. 3. ff. de Constit. pecun. n. 52. Donnell. L. 17. c. 20. Petr. Heig. p. 2. q. 11. n. 7. Vultejus ad L. 10. C. Ubi causæ fiscal. n. 3. existimans, Rectorem Academiae in criminalibus jurisdictionem non habere, præterquam si ex speciali privilegio eam acquisierit. Quam opinionem Ummius l. c. n. 66. ait esse contra commune DD. votum, & notissimam Germaniæ consuetudinem. Ratio potissima, quæ pro ea affertur, est, quòd nunquam in generali concessione jurisdictionis Imperium merum comprehendatur. L. quæcunque 1. ff. de Officio ejus, cui mand. est jurisd. Verùm ibi solum sermo est de mandata seu delegata jurisdictione: illa autem, quam Imperator concessit Academiae, est Ordinaria. Neque ex L. 1. C. Ubi Senatores vel Clariss. probatur, ut vult Heigius l. c. n. 10. quòd forum privilegiatum nunquam se extendat ad causas criminales. Nec ad rem facit, quòd de Bononiensi Academia ex Horatio Lucio adducit, & ex Bodino L. 3. de Republ. c. 7. de Parisiensi, eas in Criminalibus forum privilegiatum non habere: nam nec Pontifex Bononiensis, nec Rex Galliarum Parisiensis Universitatis supremi domini, illa Imperatoria Constitutione obligantur: ac idcirco mirum non est, si eam non attentam suis Academiae hanc jurisdictionem non concesserunt. Quin Parisiensi competit Criminalis Jurisdictio, & supremus meri Imperij gradus, si verum est, quòd ex Petr. Denais refert Thomas Michaël tr. de Jurisdict. thes. 96. Praefectum Urbis Paris. quòd duos Scholares suam sententiã damnatos suspendi jussisset, coactum fuisse, eos de furca tollere, cadavera osculari, & honorificè sepelire. Alias rationes, quas Vultejus ac alij ad excludendam ab Academicis criminalem jurisdictionem adducunt, fusè dissolvit Gilhausen c. 1. Arbor. Judic. Crimin. n. 119.

365. Ex pugnantis hisce opinionibus præplacet anterior. Nihil tamen decidendum existimo: præcipuè, quòd DD. quando mentionem faciunt de particulari quapiam Academia, à qua criminalis jurisdictio exercetur, ferè dicunt, ipsi competere ex privilegio Principis. Et Serenissimus Bavariæ Dux in Decreto ad

ad Academiam Ingolstadiensem dato anno 1642. 30. Augusti ait, se anno 1605. jurisdictionem Criminalem eidem dedisse, & hoc privilegium, tametsi posset, revocare tamen nolle: exceptis criminibus enormibus & atrocioribus, quæ ad ipsum referri debeant, ut habetur in alio ejusdem Serenissimi Decreto anno eodem 1642. 24. Julij.

366. Illud tamen ex Jure communi nullâ ratione admittendum existimo, quod complures tradunt cum Baldo *in cit. Auth. n. 43. Saliceto n. 27. Pacio c. 9. n. 14.* tunc solum in loco Universitatis conveniri Studiosos ratione debiti posse, si ibi contractum sit. Quia sic nullum aut certè exiguum privilegium ex cit. Authent. proveniret, cum commune omnibus sit, ut ratione contractus in loco contractus respondere teneantur, ut diximus supra *n. 168.* Ut igitur aliquid speciale tributum ipsis dicatur, uti dicendum est, fateamur oportet, quòd indistinctè coram Rectore Academico conveniri debeant, si super aliquo negotio lis ipsis moveatur. Quod ipsa Constitutionis verba satis indicant. Accedit ratio, quam dedi supra *n. 169.*

367. Sed & illud rejiciendum videtur, quod cum Baldo, Accursio, ac Vultejo tenent Scipio Gentilis *l. c.* ac alij, omne privilegium tolli per delictum, adeoque facinorosum Scholarem ibi conveniendum esse, ubi crimen perpetravit. Contrarium enim tenet communis DD. quoad personas privilegium Fori habentes clausum in Corpore Juris, ut dixi supra *n. 139.* Et quidem è loco Academiae remittendum esse Studiosum ad locum delicti, vix est, qui asserat. Cessavitque per consuetudinem delinquentes remittendi necessitas, etiam quoad eos, qui nullo privilegio muniti sunt, ut dixi *n. 146.* An verò ex loco delicti remittendi sint delinquentes Studiosi, difficilis resolutionis quæstio est. Conscientiendum esse censeo (nisi alicubi aliud receptum sit) ijs, qui dicunt, ad locum Academiae, si petantur, aut ipsi Rei remitti petant, remittendos esse: quòd id clarè decisum videatur cit. Authent. ubi sic Imperator: *decernimus, ut nullus de cætero tam*

audax inveniatur, qui aliquam Scholaribus injuriam inferre praesumat, nec ob alterius cujuscunque Provinciae delictum sive delictum (quod aliquando ex perversa consuetudine factum audivimus) aliquod damnum ijs inferat. Ubi notanda maximè sunt verba ob alterius cujuscunque Provinciae delictum: ut adeò in altera quacunque provincia & loco, quàm ubi proprium Forum singulare habent, conveniri nequeant. Neque ista accipienda sunt de privatis tantùm hominibus, velut solùm ab his inferri Scholaribus vis vel molestia nequeat, cùm sint universim concepta, ac proinde etiam de Judicibus, quos exprimere debuit Imperator, & non solùm Dominum, Magistrum, ac Episcopum, si praeter hos alijs jurisdictionem in illos reservasset. Quæ ratio sufficere poterit ommissâ illâ, quam adducit Engel. *tit. de Foro Comp. n. 29.* à militia Armata ad Togatam.

368. Quin asserunt Rebuff. *de Privil. Scholast. privil. 153.* Horat. Lucius *eod. tr. privil. 66.* & Bologninus *in cit. Auth. n. 220.* tametsi considerato Jure communi Fori privilegium non extendatur ad ea, quæ gesta sunt ante privilegium, juxta *L. si quis posteaquam ff. de Judic. & L. cùm quædam puella. ff. de Jurisdict.* posse tamen Studiosos vi Authenticæ ad Forum suum competens Academicum trahere causas natas ante incepta Studia, & sic non teneri ob delicta vel debita antè contracta respondere, nisi coram Academia. Quem in finem adducunt verba Authenticæ paulò antè recitata. Addunt quidam apud Alphons. de Escobar *l. c. c. 70.* conveniendum pariter in Foro Academico esse, tametsi sit hæres alicujus, cum quo lis coepta jam fuit & pendet in alio foro. Verùm hoc privilegium ipsis etiam Clericis probabilius non competit, ut dixi suprâ *n. 308.* Si tamen Studiosus sit successor particularis, v. g. emptor, legatarius &c. admittendum videtur cum Mendo *cit. q. 3. n. 22.* & Escobar *l. c. c. 51. n. 2.* conveniri non posse, nisi coram Rectore Academico, tametsi cum auctore seu antecessore lis jam fuerit coepta: quia hoc ipsum de Clericis tradit communis DD. de qua suprâ *n. 308. in fine.* Quod ipsum ta-

men

men restringendum videtur cum Escobar *l. c.* in casu, quo res alienata fuisset in Studiosum contra prohibitionem *titul. ff. § C. de Litigosis, & tit. de Alienatione judicij mutandi causâ facta*: tunc enim non gauderet suo foro. Nihilominus etiam in hoc casu cognoscit Rector Academicus, utrum fraus in contractu inter- venerit, & res litigiosa fuerit, vel alienata judicij mutandi causâ: ut constet, an ipse sit Judex. Cùm univèrsim, quoties de valore privilegij agitur, & utrum in hoc illòve casu locum habeat, à Ju- dice privilegiati causa cognoscenda sit. Similiter asserendum est, quòd Studiosus venditor suum emptorem coram Judice, coram quo lis super re empta movetur, defendere teneatur, nec acto- rem ad Forum Academicum trahere possit, ut dictum est de Clericis ab emptore laudatis *n. 309.* cum ea tamen limitatione, quam posui *n. 312.* In causa demum Feudali contra vel à Studio- so mota adeundum esse Feudi Dominum vel Pares Curiaë, con- stat ex ijs, quæ suprà à *n. 288.* dixi de Clericis.

369. Dubitatur V. Coram quo Judice conveniendus sit Stu- diosus, si ab una Academia migret ad aliam, & in loco prioris con- traxerit debitum aut delictum. Tradunt communiter DD. teste Ummio *disp. 4. ad Process. Judicial. thesi 12. n. 66.* judicium ipsi sub- eundum esse in Academia posteriore, ad quam commigravit. Ego cum eodem Ummio non dubito, posse à Rectore prioris citari & ad judicium suscipiendum competentibus remedijs cogi: aliàs in arbitrio ipsius foret miserum actorem circumvenire, aliorsum eum & de loco in locum trahendo, mutando identidem, ubi se in una alterave conventum iri existimaret, Academias. Ne hïc par est ratio inter ipsum aliòsque Reos: hi enim conveniri possunt in loco Domicilij, tamen si absentes sint, Studiosus verò etiam in lo- co domicilij exceptionem sui Fori opponere potest. Videantur ea, quæ dixi *n. 187.*

370. Dubitatur VI. An Studiosi conservent privilegium, & conveniri coram Academia possint, quando ab illa recesserunt. Dicendum est, conservari Scholaribus sua privilegia per integ-

rum quinquennium, posteaquam ab Academia recesserunt. Ita Bald. *in cit. Auth. n. 23.* Ant. Gomez *in L. 2. Tauri n. 7* Bartol. Salliet. Didacus Perez, apud Mendo *cit. q. 3. n. 17.* Rebuff. *privil. 35.* Limn. *L. 8. de Jure Publ. c. 9. in fin.* Schneidevvin *ad §. Item Romae Inst. de Excusat. Tutor. n. 6.* Carpz. *L. 2. Respons. Jur. Saxon. respons. 32. n. 21. arg. L. 3. C. de Primicer. L. 3. C. de Domestic. & Protector. L. 2. & 3. C. de Commeat. L. 5. in fin. ff. de Captiv. & postlim. revers.* ubi id notant DD. & C. *ult. de Heretic.* ubi Glossa *v. per quinque annos.* Dum tamen, ut communiter notant, animum revertendi ad Academiam retineant: qui animus per quinquennium praesumitur, nisi contrarium ex conjecturis sufficientibus arbitrio Judicis probetur. Unde consequens est, quod mox perdant Forum Academiae (nisi aliud alicubi consuetudine aut privilegio Principis receptum sit) si absolutis studijs ex Academia recesserunt, praesertim si examen ultimum subierunt, aut Gradum Literarium susceperunt.

371. Dubitatur VII. An Studiosus Clericus gaudens privilegio Fori Ecclesiastici, videlicet, si sit constitutus in Majore aliquo Ordine, aut habens Minores gestet Habitum & Tonsuram, conveniri possit coram Rectore Academiae, si hic sit secularis. Respondetur: cum juxta dicta supra à n. 225. Clerici gaudeant privilegio Fori, vi cujus neque in Civilibus neque in Criminalibus (exceptis casibus, quos n. 289. & seqq. enarravi) coram seculari Judice conveniri queunt, consequens est, neque coram Rectore Academico seculari conveniri posse, sed causam eorum ab Ecclesiastico cognoscendam esse. Hinc cum Serenissimus Bavariae Dux suo Decreto anno 1642. 26. Martij sanxisset, ut in posterum praeter Clericos non Regulares etiam seculares & conjugati Professores in Rectores Universitatis Ingolstadianae assumerentur, addidit: *da etwann in Rectoratu eines Verheyrrathen Professoris, ein solcher Fall sich zutragen wurde / den ex defectu & incapacitate jurisdictionis ein solcher Rector nit abhandlen kunde / soll alsdann ein solcher Fall einem Professori Clerico (welcher gleichwol auch Rectorabilis ist) committirt*

tirt und durch ihn abgehandlet werden / ingestalten es dann auch bisshero in dem Gegenspiß geschehen / und observirt worden / wann sub Rectoratu Professoris Clerici ein Criminal casus eingefallen / dessen Abhandlung und Verthätigung propter defectum jurisdictionis in causa criminali ihm nit zustunde / gleichfalls allzeit denen Professoribus secularibus überlassen und committirt worden. Quæ latinè sic sonant : Si forsan sub Rectoratu alicujus Professoris conjugati casus contingeret , quem ex defectu & incapacitate Jurisdictionis hujusmodi Rector decidere nequiret , causa ejusmodi alicui Professore Clerico (dummodo iste Rectorabilis sit) committatur & ab ipso decidatur. Quemadmodum è contrario factum ac observatum hactenus fuit , ut si sub Rectoratu Professoris Clerici casus criminalis incideret , cujus cognitio & decisio propter defectum jurisdictionis in causa criminali ad ipsum non pertinebat , is pariter Professoribus secularibus semper relinqueretur ac committeretur. Neque obstat , quod forsan nonnemo dicet , Academias , si quidem erectæ fuerint Auctoritate Apostolicâ , uti Catholicæ erectæ sunt , aut certè , postquam erectæ fuerunt , eadem auctoritate confirmatæ sunt , sint Corpus quoddam Ecclesiasticum. Nam , uti tenent Bartol. Bald. Jason , Felin. Panorm. Socin. Maranta , Horat. Lucius , Scaccia , Decianus , Covarruv. Riccius , Cevallos , Silvester , Basil. Pontius , aliique apud Escobar *l. c. c. 21.* Academiae , quæ in Principis secularis territorio sitæ sunt , & tum ab ipso tum à Pontifice confirmatæ , ab utroque privilegia habent , sunt Corpus quoddam mixtum , habentque mixtam è profana & spirituali jurisdictionem , ita ut Ecclesiasticam exercent in Academicos Ecclesiasticos , qui jurisdictioni seculari subesse nequeunt , & secularem in Academicos laicos , ut fusè probat Mendo *L. 1. de Jure Academico q. 8. §. 1. & 2.* ita videlicet , ut illa exerceri possit in Clericos privilegio Fori gaudentes solùm ab Ecclesiastico , illa verò in laicos tam à Clerico , quàm à seculari Rectore : cum secularis potestas Clericum , si ea habeat , quæ ad fruendum privilegio Fori Clericalis requiruntur juxta dicta *n. 334. & seqq.*

nun-

nunquam absque Pontificia facultate judicare valeat; quam facultatem tamen si fateremur à SS. Pontifice laicis dari posse ad universitatem causarum (de quo videri potest Suarez *L. 4. Defensionis Fidei c. 2. n. 12.*) constat tamen, nunquam fuisse datam, & datam fuisse in causa aliqua particulari, nullum aut rarum exemplum proferri poterit. A secularibus verò Principibus dari non posse, cum ipsimet eam non habeant, extra omne dubium est. Et licet daretur, Academicum aliquod Corpus esse verè ac propriè Ecclesiasticum, non tamen sequitur, nec quisquam concesserit, cuiquam laico ex tali Corpore competere jurisdictionem in Clericos. Videatur Panormit. in *C. si diligenti 12. de Foro comp. n. 27. & seqq.* ubi fusè ostendit, nullam Rectori laico in Clericum Studiosum jurisdictionem competere: addens *n. 29.* si contra hunc agatur criminaliter, solius Episcopi cognitionem esse, juxta *Can. De persona 38. q. 11.*

372. Dubitatur VIII. Quinam præter Studiosos gaudeant privilegio Fori Studiosorum. Cum uxor sequatur forum mariti, non solum domicilii, sed etiam illud, quod marito competit ratione dignitatis, officij, artis, aut privilegij personalis, ut cum communi DD. notant Barbosa in *L. quia tale. 13. ff. solut. matrim. & Hilliger in Donell. L. 17. Commentar. c. 12. lit. L.* ac statutum est *L. Eos qui 6. C. de Fabricensib. L. Ne ad diversa 4. C. de Silentarijs & decurion. eor. L. Omnis. 2. in fin. C. de Episcop. & Cleric. L. Quotiens. 3. C. de Privileg. Scholar.* hinc uxor cujuscunque Academici, sive Professoris sive Studiosi, foro mariti gaudet. Quia *Mulieres* (dicebant Imp. *L. fin. C. de Incolis*) *honore maritorum erigimus, genere nobilitamus, & forum ex eorum persona statuimus.* Itaque si lis coepta fuerit ante matrimonium, poterit post illud causam trahere ad forum Academiae ijs in casibus, in quibus maritus coeptas ante Studia lites trahere ad illud posset juxta dicta supra *n. 367.*

373. Quod modò dictum est de Uxore Academici, extendendum est ad ejus Viduam: gaudet enim toto viduitatis tempo-

re privilegio Fori Academici: cum commune sit Viduis, ut gaudeant Foro mariti defuncti. *cit. L. fin. C. de Incol. v. fin. autem. L. Filij 22. §. vidua. ff. ad municipalem, L. quotiens. 3. C. de Privileg. Scholarum, Novellâ 22. c. 36.* Quod verum est, etiam si vidua Studiosi, & hic, si viveret, transacto Studiorum tempore amissurus fuisset Forum Academiae: quia tempus mortis inspicitur. Idemque procedit, tametsi vir ante mortem ab Academia recesserit, sed intra quinquennium, de quo paulò antè n. 370.

374. Idem, quod de Uxoribus & Viduis Academicorum modo dicebam, pronuntiandum est de ipsorum Filijs & Liberis. Gaudent enim privilegio patris, ne iste à Studijs avocetur, si pro filijs coram alio tribunali conveniri & agere debeat. Et ita communis DD. apud Barbosa *in cit. L. Quia tale. ff. solut. matrim. & Mendo L. 3. de Jure Academ. q. 5. n. 33.* ubi addit, eo privilegio post mortem patris non amplius gaudere, eò quòd dicta ratio cesset. Ut autem filij etiam vivente patre hoc ejus privilegio fruantur, necesse est, eos esse in patria potestate, cum quoad emancipatos cesset ratio privilegij, & pater non debeat agere pro filio emancipato. Quòd si in Academici potestate existant etiam Nepotes, & Pronepotes, etiam ipsi eodem privilegio gaudent. Quod tamen hodiernis moribus non procedit, juxta quos filij per matrimonium patria potestate solvuntur. Quænam verò alia privilegia competant hisce Uxoribus, Viduis, ac Filijs, non est hujus loci explicare. Videri possunt Escobar *l. c. c. 36. à n. 25.* Alciat. *in L. 1. C. de in jus vocando à n. 16.* Horat. Lucius *de Privileg. Scholast. c. ult. Rebuff. eod. tr. privil. 78.* Tiraquel. *de Nobilit. c. 18.* Menoch. *de Arbitrar. Judic. qq. casu 379.* Roland. à Valle *L. 2. consil. 86. n. 8.* ubi afferunt, competere ea, quæ maritis ac parentibus concessa sunt ratione dignitatis, v. g. ut non torqueantur ob indicia patrati delicti, non detrudantur in carcerem ob æs alienum. Et quæ concessa iisdem sunt ob officium & munus docendi, v. g. ut non teneantur hospitium præbere militibus, subire munia publica &c.

375. Notarij pariter, Bidelli, Nuntij, Ostiarij Academici illo privilegio gaudent, uti cum communi tradunt Horat. Luciu. *cit. tr. de Privileg. Scholastic. in fin.* Rebuff. *privileg. 166.* Moneta *de Conservator. c. 7. à n. 13.* Marta *p. 4. de Jurisdic. casu 111. à n. 13.* Escobar. *l. c. c. 37. à n. 8.* Duennas *regul. 305.* Bolognini. *in Auth. Habitá. n. 15.* Hilliger ad Donell. *L. 17. c. 20. lit. K.* Rationem dant: quia isti sunt Officiales Academiae, & in Corpus Academicum sunt cooptati. Addunt aliqui Typographos, Bibliopolas, Bibliopegos, Magistros Linguarum, & Magistros, ut vocant, Exercitiorum, seu Artis gladiatoriae, saltandi, equitandi; nec non famulos Professorum ac Studiosorum. Quos tamen alij ab hoc aliisque privilegijs excludunt: eò quòd isti, exceptis Studiosorum famulis, suam operam non soli Academiae, sed etiam alijs impendant, æquè ac alijartifices. In Famulis verò Academicorum, quò privilegio hoc gaudeant, requirunt, ut matriculæ Academicæ sint inscripti, in loco Academiae iisdem inserviant, & sint ipsorum domestici. Unde dicendum est, spectanda hinc esse singularum Academicarum privilegia à Principe territoriali concessa, recessus & conventiones cum Civitate initas, & consuetudines: quæ si desint, non est, cur extensio ad dictas personas fiat; tum quòd ratio, quam allegat Authentica, pro ipsis non pugnat; tum quòd privilegia, etsi alioqui amplianda, Juri tamen communi, præcipuè juri Ordinariorum Judicum, contraria, non sunt faciliè extendenda, eò quòd etiam Clericorum officiales & famuli foro Clericorum non gaudent.

376. De Fidejussoribus Academicorum affirmandum est cum Bald. *in cit. Auth. n. 25.* & Pacio *ibid. c. 4. n. 17.* Hering. *de Fidejussor. c. 23. n. 14.* Rebuffo *privileg. 152. limit. 2.* ac alijs, eos dicto privilegio non gaudere. Cum fidejussores aliorum quoque privilegiatorum, horum privilegijs non fruuntur, uti de fidejussore Clerici communiter tradunt DD. Si tamen creditor conveniat Studiosum, ob continentiam causæ etiam fidejussor ad Forum Academicum trahi poterit. Caterum si Studiosus fidejussit pro alio Studio,

diolo, certum est, conveniendum esse in Foro Academico. Quòd si unus sit ex una, alter ex alia Academia, in Foro Rei tractanda lis erit. Si autem Studiosus sit fidejussor alicujus non Studiosi, tenuerunt aliqui, debere illum suo Foro renuntiare, ut sit idoneus fidejussor, & tunc conveniendum esse coram Judice ordinario. Verùm supposità quorundam DD. sententiã & consuetudine, vi cuius Studiosi suo Foro renuntiare nequeunt, ut infrà dicitur *n. 416. & seq.* statuendum est, fidejussorem Studiosum semper conveniendum esse coram Magistratu Academico, utpote cuius juris dictionem declinare nequit. Obiter hìc observandum est cum Rebuffo *l. c. privileg. 171.* & Mendo *l. c. n. 32.* Studiosum non esse cogendum dare fidejussores omnino idoneos, neque in contractu neque in iudicio, sed quos invenerit & dare potuerit: si verò nullum invenerit, sufficere illi cautionem juratoriam. Ex quo inferunt, cogendos esse dominos ædium, equorum &c. ut eos ipsis locent, quovis fidejussore dato, aut cautione juratoriã; dummodo Studiosus non sit notoriè pauper aut ignotus. Ac idcirco in quovis casu arbitrio Magistratùs Academici relinquendum esse, quæ sit sufficiens fidejussio vel cautio.

377. Dubitatur IX. Quandonam privilegium Fori Academici amittatur. Cessare hoc privilegium, ubi Studiosi quinquennio abfuerint ab Academia, constat ex dictis *n. 370.* Cessat pariter, si non habeant requisita, de quibus suprã *n. 358. & seqq.* aut si crimen committant, in quod in Statutis Academicis lata est poena privationis, vel si eorum nomen propter aliud delictum à Magistratu Albò seu Matriculã expungatur, vel jubeantur ut cessatores incorrigibiles Academia abstinere &c. aut si à vidua vel pupillo conveniantur, ut volunt Bald. *in cit. Auth. n. 61. & 62.* Oldendorp. *de Jure singular. Ummius cit. thesi 12. n. 66.* cum communi DD. de quo mox plura §. *seq.* Denique cessat hoc Forum, ut putant Vultejus *ad L. un. C. in quib. caus. militant.* & Ummius *cit. n. 66. in fin.* si Scholares de rebus, quas extra locum, in quo est Academia, tractant aliã, quàm Studiorum contemplatione, nimirum propria-

rum rerum componendarum causâ, conveniuntur. Sed his obstant ea, quæ dixi n. 169. 366. & seqq. Vidua Academici amittit hoc Forum cum ex dictis causis, tum ex secundis nuptijs, quas contrahit cum alio, qui Academicus non est, juxta LL. cc. n. 372. A Filijs, cum exeunt è patria potestate, ut modò dictum est n. 374. Ab Officialibus Academiae, quando suum officium dimittunt: cum illo non gaudeant ratione personæ, sed Officij. An verò Studiofi, quamdiu tales sunt, possint renunciare privilegio sui Fori, & Judici non suo prorogare jurisdictionem, infra dicitur, ubi de Prorogatione agetur.

§. III.

Quodnam sit Forum Competens Misericordiarum Personarum.

SUMMARIUM.

378. *Habent Forum Privilegiatum Personæ Misericordiarum.*
379. *Assignatur ejus concedendi ratio.*
380. *Gaudent hoc privilegio Pupilli, tametsi tutorem & defensorem habeant.*
381. *Et licet non sint pauperes. Idemque est de Viduis.*
382. *Gaudent etiam Virgines, nisi patrem habeant, à quo defendi possint.*
383. *Item Feminae, quæ habent Virum, à quo defendi nequeunt. Et Liberi habentes patrem inutilem.*
384. *Vidua impudicè vivens hoc privilegium amittit.*
385. *Quenam Persona sit censenda Misericordia, Judicis arbitrio æstimandum relinquitur.*
386. *Non gaudent Foro Privilegiato, qui suâ culpâ Misericordiarum facti sunt.*
387. *Misericordia Persona non gaudet hoc privilegio contra aliam Misericordiam.*
388. *Non possunt Misericordiarum Personæ suo Foro Privilegiato renunciare.*